

Financiële rapportage 2024

September 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding.....	3
2. Financieel meerjarenperspectief.....	5
3. Programma's	7
3.1 Burger en bestuur.....	8
3.2 Veiligheid	11
3.3 Woon- en leefklimaat	12
3.4 Economie en werkgelegenheid	17
3.5 Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs.....	19
3.6 Financiën en bedrijfsvoering	24
4. Overzicht relevante financiële informatie	27
4.1 Onvoorziene uitgaven.....	27
4.2 Personeel en inhuur	28
4.3 Algemene reserve.....	29
4.4 Onderhoud gemeentelijke gebouwen	30
Bijlage 1: Financiële toelichting overige mutaties	31

1. Inleiding

In de raadsvergadering van 16 mei is besloten om voortaan jaarlijks met één financiële rapportage te werken in plaats van twee tussenrapportages. In de financiële rapportage beoordelen we of de realisatie in het lopende boekjaar én de verwachtingen richting het einde van het jaar in lijn liggen met de eerder toegekende budgetten. Als bijstellingen nodig zijn, positief of negatief, dan vermelden we dit in deze rapportage.

Als we een doorkijk maken naar het einde van het jaar verwachten wij op basis van deze financiële rapportage een negatief rekeningresultaat van € 2.431.000 in 2024. In hoofdlijnen komt dit door de volgende grote bijstellingen:

	Financiële rapportage 2024
Kadernota 2025-2028	-4.430
Bestaand beleid	
- Ontvangst afrekening beschermd wonen	935
- Aframing stelpost indexering 2024	151
- Niet doorzetten harmonisatie minimaregelingen	119
- Correctie subsidie LEV Wet Inburgering	-157
- Zorgkosten sociaal domein	-571
- Overig bestaand beleid	24
Gemeentefonds	
- Decembercirculaire 2023	312
- Meicirculaire 2024	713
Kapitaallasten	618
Mutaties over programma's	-141
Overige bijstellingen < € 20.000	-4
Financiële rapportage 2024	-2.431

2024 staat centraal in deze financiële rapportage. Maar als bijstellingen in 2024 een structurele doorwerking hebben, dan nemen we ze hier ook in mee. In hoofdstuk 2 presenteren we de ontwikkeling van het begrotingssaldo van het lopende boekjaar en de effecten ervan voor het meerjarige begrotingssaldo. Als vertrekpunt hanteren we de stand uit de kadernota 2025-2028, aangevuld met recente raadsbesluiten die buiten de kadernota vallen. De kadernota is geamendeerd vastgesteld in de raadsvergadering 4 juli. Alle onderdelen uit de kadernota zijn in dit saldo verwerkt, waaronder de uitkomsten van de Meicirculaire. Het meerjarenperspectief bestaat verder uit getotaliseerde bijstellingen op de begroting 2024, op basis van **prijspeil 1 juli** (inclusief de jaarrekening 2023). De bijstellingen worden toegelicht in hoofdstuk 3. Bijstellingen als gevolg van collegebesluiten zijn bijgewerkt tot september.

In hoofdstuk 4 wordt u geïnformeerd over een aantal losse onderwerpen, zoals de stand van de post Onvoorzien uitgaven, infographics over personele zaken en het geactualiseerde weerstandsvermogen. Ook geven we een update over het onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen.

Tenslotte hebben we een bijlage toegevoegd met bijstellingen die niet onder één specifiek programma vallen. Er is gekozen om deze in een aparte bijlage te zetten zodat eenzelfde toelichting niet in meerdere programma's voorkomt. Deze bijstellingen zijn uiteraard meegenomen in de cijferoverzichten in de financiële rapportage.

2. Financieel meerjarenperspectief

Inleiding

In dit hoofdstuk presenteren we de ontwikkeling van het begrotingsaldo van het lopende boekjaar en de effecten ervan voor het meerjarige begrotingsaldo. Als vertrekpunt hanteren we de stand uit de kadernota 2025-2028, aangevuld met recente raadsbesluiten die buiten de kadernota vallen.

Financieel meerjarenperspectief <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenperspectief		
	2024	2025	2026	2027
Stand na kadernota 2025-2027	-4.430	-1.848	-2.093	-2.228
Bijstellingen raadsvergaderingen				
- Raadsvergadering 13 juni 2024	0	4	4	4
- Raadsvergadering 4 juli 2024	0	-15	-24	-34
- Raadsvergadering 22 augustus 2024	0	-18	-18	-18
- Raadsvergadering 26 september 2024	0	0	0	0
Vertrekpunt financiële rapportage	-4.430	-1.877	-2.131	-2.276
Ontwikkelingen financiële rapportage				
Bestaand beleid	501	-30	-30	-30
Gemeentefonds	1.025	0	0	0
Kapitaallasten	618	136	22	4
Mutaties over de programma's	-141	-49	-73	-73
Overige bijstellingen < € 20.000	-4	-20	-21	-21
Totaal ontwikkelingen financiële rapportage	1.999	37	-102	-121
Actueel financieel meerjarenperspectief	-2.431	-1.839	-2.233	-2.397
Incidentele effecten		-2.589	-86	0
Meerjarenperspectief - structureel		750	-2.148	-2.397

Ontwikkelingen financiële rapportage

De bijstellingen in **bestaand beleid** zijn toegelicht in hoofdstuk 3.

De bijstellingen in het **gemeentefonds** zijn de resultaten uit de decembercirculaire (€ 312.000) en de meicirculaire 2024 (€ 713.000) en zijn toegelicht in bijlage 1.

Het voordeel op de **kapitaallasten** wordt veroorzaakt door een aangepaste fasering van lopende kredieten en aangepaste afschrijvingstermijnen van activa die na besluitvorming van de kadernota doorgevoerd waren voor 2025 en verder, maar nog niet voor 2024.

De **mutaties over de programma's** zijn toegelicht in bijlage 1.

Alle bijstellingen < € 20.000,- zijn samengevoegd tot een totaalbedrag per programma. De **overige bijstellingen < € 20.000** worden niet toegelicht.

Hieronder zijn de ontwikkelingen uitgesplitst naar programma's in plaats van categorieën:

Ontwikkelingen financiële rapportage		2024	2025	2026	2027
1	Burger en bestuur	-61	-43	-43	-50
2	Veiligheid	-5	-5	-5	6
3	Woon- en leefklimaat	69	435	294	230
4	Economie en werkgelegenheid	22	19	19	19
5	Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	-1.517	-2.298	-1.728	-1.492
6	Financiën en bedrijfsvoering	3.491	1.929	1.360	1.166
Totaal financiële ontwikkelingen		1.999	37	-102	-121

Begrotingssaldo gesplitst in incidenteel en structureel

De terugval in financiële middelen voor gemeenten vanaf 2026, het ravijnjaar, blijft bestaan. Het meerjarenperspectief in de kadernota liet al een negatief resultaat zien voor alle jaarschijven vanaf 2026. De uitkomsten van deze financiële rapportage leiden niet direct tot verandering hierin. Als we kijken naar het structurele begrotingssaldo, dan is dit voor 2026 en verder negatiever geworden. Het structurele begrotingssaldo in 2025 is wél verbeterd.

Hieronder staat een vergelijking van het structurele begrotingssaldo uit de kadernota ten opzichte van deze financiële rapportage:

	Kadernota 2025-2028	Financiële rapportage 2024	Vershil
Jaarschijf 2025	49	750	701
Jaarschijf 2026	-2.000	-2.148	-148
Jaarschijf 2027	-2.228	-2.397	-169

Het structurele begrotingssaldo is in 2025 fors gestegen, omdat voor het jaar 2025 een uitname is gedaan in het gemeentefonds (Meicirculaire 2024). Voor de gemeente Laarbeek gaat het om een korting van € 694.000 in 2025. Het rijk heeft samen met de gezamenlijke provincies afgesproken dat deze uitname als incidenteel mag worden beschouwd. Deze afspraak hebben we doorgevoerd, zodat de korting van € 694.000 als incidenteel is aangemerkt. Hierdoor is het incidentele begrotingssaldo met € 694.000 verslechterd en het structurele begrotingssaldo met € 694.000 verbeterd.

Dit verklaart ook het incidentele effect in 2025: in de kadernota was dit nog € 1.897.000 negatief, in de financiële rapportage € 2.589.000 negatief.

3. Programma's

In dit hoofdstuk zijn de aanpassingen op het bestaande beleid toegelicht per programma:

- Programma 1. Burger en bestuur
- Programma 2. Veiligheid
- Programma 3. Woon- en leefklimaat
- Programma 4. Economie en werkgelegenheid
- Programma 5. Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs
- Programma 6. Financiën en bedrijfsvoering

In bijlage 1 staan de bijstellingen die niet onder één specifiek programma vallen.

We lichten de bijstellingen toe met bedragen groter of gelijk aan € 20.000,-. Alle bijstellingen < € 20.000,- zijn samengevoegd tot een totaalbedrag per programma onder de categorie Overige bijstellingen < € 20.000. Hiervan nemen we geen toelichtingen op. Wijzigingen kleiner dan € 20.000 worden wél toegelicht als het gaat om wijzigingen in reserves. Besluiten over wijzigingen in reserves zijn, ongeacht de hoogte van het bedrag, een bevoegdheid van de raad. Op het moment dat we deze bijstellingen zouden comprimeren, zijn ze niet meer zichtbaar in deze rapportage.

Bij de lopende kredieten hebben we geen drempelbedragen in de presentatie toegepast.

Realisatiecijfers per 1-7

Nieuw in deze rapportage is de opname van realisatiecijfers per taakveld. Hierbij is de peildatum 1 juli aangehouden. Deze staan in het overzicht "Actuele financiële stand van zaken - exploitatie". Opgemerkt wordt dat de realisatiecijfers niet op ieder taakveld in het verlengde liggen van de bijgestelde raming of zelfs nog 0 zijn. Dit komt omdat er in het 1e halfjaar nog niet alles naar rato is geboekt.

Het gaat hierbij om:

- de boeking van rente- en afschrijvingskosten
- de boeking van mutaties in reserves en voorzieningen
- doorbelasting van salariskosten over taakvelden
- doorbelasting van kosten (zoals gas, water, elektra) naar de juiste grootboeknummers
- kosten van het sociaal domein die nu nog als voorschotten op tussenrekeningen staan
- boekingen in het grondbedrijf
- diverse afrekeningen of bijdrages die pas in het 2e halfjaar worden geboekt

Sommige boekingen hebben inmiddels plaatsgevonden, zoals de doorbelasting van salariskosten over taakvelden. Dit is echter gebeurd ná 1 juli en daardoor dus niet zichtbaar in deze rapportage. Naar de toekomst toe willen we de realisatiekolom, waar mogelijk, meer inhoud geven.

3.1 Burger en bestuur

Actuele financiële stand van zaken - exploitatie

In de volgende tabel staat de actuele stand van zaken per taakveld. Op basis van de prognose aan het einde van het jaar doen wij u voorstellen voor het bijstellen van de begroting. Deze bijstellingen worden per programma toegelicht. Dat geldt niet voor bijstellingen kleiner dan € 20.000. Deze worden gecompriemd per programma weergegeven. Bijstellingen kleiner dan € 20.000 worden wél toegelicht als het gaat om wijzigingen in reserves. Besluiten over wijzigingen in reserves zijn, ongeacht de hoogte van het bedrag, een bevoegdheid van de raad. Op het moment dat we deze bijstellingen zouden comprimeren, zijn ze niet meer zichtbaar in deze rapportage. Bij de lopende kredieten hebben we geen drempelbedragen in de presentatie toegepast.

De kolom "Begroting 2024" betreft de actuele begroting. De kolom "Prognose 2024" toont de begroting ná verwerking van de voorgestelde wijzigingen. De voorgestelde wijzigingen staan in de kolom "Bijstelling".

Actuele stand van zaken programma 1 bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Realisatie tot 1-7-2024	Prognose 2024	Bijstelling
0.1 Bestuur	-1.874	-564	-1.891	-17
0.2 Burgerzaken	-348	213	-380	-32
7.2 Riolering	926	-198	926	0
7.3 Afval	415	-718	404	-11
Actuele stand programma 1 2024	-880	-1.268	-941	-61

Voorstel financiële bijstellingen

Op basis van de afgegeven prognose voor het einde van het jaar stellen wij u voor om de begroting aan te passen. Op hoofdlijnen zien de ontwikkelingen voor dit programma er als volgt uit:

Ontwikkelingen programma 1 bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Meerjarenperspectief		
		2025	2026	2027
Actuele stand begroting 2024	-880	-750	-810	-804
Ontwikkelingen financiële rapportage				
Bestaand beleid	0	0	0	0
Gemeentefonds	0	-36	-36	-36
Kapitaallasten	4	0	0	0
Mutaties over de programma's	-29	-29	-29	-36
Overige bijstellingen < € 20.000	-35	23	23	23
Totaal ontwikkelingen financiële rapportage	-61	-43	-43	-50
Actueel saldo programma 1	-941	-793	-853	-854

Toelichting financiële bijstellingen

Ontwikkelingen financiële rapportage <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting		Meerjarenperspectief	
	2024	2025	2026	2027
Bestaand beleid	0	0	0	0

Mutaties taakveld riolering 0 0 0 0

De volgende mutaties zijn van toepassing op het taakveld riolering:

- Geen kosten regenmeters meer. Deze vormen een onderdeel van het meetnet dat in 2025 wordt opgenomen (incidenteel € 2.720);
- Om gemeenten bewust te maken van de gevolgen van klimaatverandering, was tot enkele jaren geleden een regionale waterambassadeur actief. Inmiddels is deze functie vervallen en is dus ook een gemeentelijke bijdrage niet langer van toepassing (structureel € 1.360);
- Omdat er geen nieuw meetnet gerealiseerd hebben we incidenteel minder kosten (€ 27.198);
- Er vindt in 2024 geen controle en handhaving plaats op de hemelwaterverordening (incidenteel € 27.198).

Deze mutaties worden via de voorziening riolering gedekt en verlopen daarom budgetneutraal.

Zwerfvuil 0 0 0 0

Uit het restant van de Zwerfafvalvergoeding 2013-2022 is door stichting Verpact (voorheen: Afvalfonds) een bedrag van € 20.868 beschikbaar gesteld als vergoeding voor de aanpak van zwerfafval over de jaren 2023 en 2024. De vergoeding is ontvangen en het budget voor zwerfactiviteiten wordt opgehoogd met hetzelfde bedrag. Het betreft dus een verhoging van baten en lasten van € 20.868, dit verloopt budgetneutraal.

Stand van zaken investeringen

Start jaar	Projectnaam	Begroting	Bijstelling	Prognose 2024	Realisatie	Verwacht jaar gereed
2020	Vervanging gemaal Schutstraat LH	60	-10	50	0	2025
2020	Combi weg/riool Vogelstr/Kerkstr/Hubertusweg	1.424	500	1.924	1.882	2024
2021	Combiproject Lankelaar Schutsstraat	475	141	616	29	2026
2022	Renovatie rioolgemaal Revershof LH	50	-20	30	30	2024

2020 Vervanging gemaal Schutstraat LH

In plaats van het hoofdgemaal te vervangen wordt het gemaal volledig gerenoveerd. Uitvoering zal in 2025 plaatsvinden in combinatie met de uitvoering van het project Schutstraat-Lankelaar.

2020 Combi weg/riool Vogelstr/Kerkstr/Hubertusweg

Het totaal beschikbare krediet (programma 3) en het krediet Combi weg/riool Vogelstr/Kerkstr/Hubertusweg (programma 1) zijn overschreden met € 500.000. De overschrijding is voornamelijk veroorzaakt door extra saneringswerk, wijziging in bestratingmateriaal en milieukundige begeleiding.

De financiële gevolgen zijn € 15.000 aan jaarlijks hogere afschrijvingslasten. De financiële impact is hierdoor beperkt. De extra lasten worden opgevangen binnen de gesloten exploitatie riolering. Hierdoor heeft dit geen gevolgen voor het begrotingsaldo. De verhoging van de projectkosten zijn vermeld in een raadsinformatie brief gepubliceerd d.d. 13 juni 2024, zaaknummer 20418-2024

2021 Combiproject Lankelaar Schutsstraat

Het totaal beschikbare krediet (programma 1) samen met krediet "Lankelaar herstraten in combi met aanleg hwa" (programma 3) wordt overschreden met € 141.200. Dit wordt veroorzaakt doordat een deel van de aanlegkosten van de retentievoorziening aan de Dorpsstraat te Lieshout ten onrechte ten laste is gebracht van dit krediet 'Lankelaar-Schutsstraat'. Omdat het krediet 'retentievoorziening' reeds werd afgesloten, wordt de correctie van € 141.200 nu doorgevoerd op dit krediet.

2022 Renovatie rioolgemaal Revershof LH

De renovatie van hoofdgemaal Revershof is Q2 2024 afgerond. De uitvoering heeft langer geduurd dan verwacht vanwege de hoge grondwaterstand ter plaatsen maar is wel lager uitgevallen dan van te voren ingeschat.

3.2 Veiligheid

Actuele financiële stand van zaken - exploitatie

In de volgende tabel staat de actuele stand van zaken per taakveld. Op basis van de prognose aan het einde van het jaar doen wij u voorstellen voor het bijstellen van de begroting. Deze bijstellingen worden per programma toegelicht. Dat geldt niet voor bijstellingen kleiner dan € 20.000. Deze worden gecompriemd per programma weergegeven. Bijstellingen kleiner dan € 20.000 worden wél toegelicht als het gaat om wijzigingen in reserves. Besluiten over wijzigingen in reserves zijn, ongeacht de hoogte van het bedrag, een bevoegdheid van de raad. Op het moment dat we deze bijstellingen zouden comprimeren, zijn ze niet meer zichtbaar in deze rapportage. Bij de lopende kredieten hebben we geen drempelbedragen in de presentatie toegepast.

De kolom "Begroting 2024" betreft de actuele begroting. De kolom "Prognose 2024" toont de begroting ná verwerking van de voorgestelde wijzigingen. De voorgestelde wijzigingen staan in de kolom "Bijstelling".

Actuele stand van zaken programma 2 bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Realisatie tot 1-7-2024	Prognose 2024	Bijstelling
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.475	-1.038	-1.474	1
1.2 Openbare orde en veiligheid	-512	-98	-519	-7
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	0	0
Actuele stand programma 2 2024	-1.988	-1.136	-1.993	-5

Voorstel financiële bijstellingen

Ontwikkelingen programma 2 bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Meerjarenperspectief		
		2025	2026	2027
Actuele stand begroting 2024	-1.988	-2.061	-2.061	-2.064
Ontwikkelingen financiële rapportage				
Bestaand beleid	0	0	0	0
Kapitaallasten	14	14	14	18
Mutaties over de programma's	-4	-4	-4	3
Overige bijstellingen < € 20.000	-15	-15	-15	-15
Totaal ontwikkelingen financiële rapportage	-5	-5	-5	6
Actueel saldo programma 2	-1.993	-2.067	-2.066	-2.058

3.3 Woon- en leefklimaat

Actuele financiële stand van zaken - exploitatie

In de volgende tabel staat de actuele stand van zaken per taakveld. Op basis van de prognose aan het einde van het jaar doen wij u voorstellen voor het bijstellen van de begroting. Deze bijstellingen worden per programma toegelicht. Dat geldt niet voor bijstellingen kleiner dan € 20.000. Deze worden gecompriemd per programma weergegeven. Bijstellingen kleiner dan € 20.000 worden wél toegelicht als het gaat om wijzigingen in reserves. Besluiten over wijzigingen in reserves zijn, ongeacht de hoogte van het bedrag, een bevoegdheid van de raad. Op het moment dat we deze bijstellingen zouden comprimeren, zijn ze niet meer zichtbaar in deze rapportage. Bij de lopende kredieten hebben we geen drempelbedragen in de presentatie toegepast.

De kolom "Begroting 2024" betreft de actuele begroting. De kolom "Prognose 2024" toont de begroting ná verwerking van de voorgestelde wijzigingen. De voorgestelde wijzigingen staan in de kolom "Bijstelling".

Actuele stand van zaken programma 3 bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Realisatie tot 1-7-2024	Prognose 2024	Bijstelling
2.1 Verkeer en vervoer	-7.502	-187	-7.336	167
2.3 Recreatieve havens	-5	-3	-5	0
3.4 Economische promotie	-233	257	-258	-25
5.4 Musea	-21	-17	-21	0
5.5 Cultureel erfgoed	-81	-19	-82	-1
5.6 Media	-385	-173	-384	1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-2.721	-729	-2.915	-194
7.4 Milieubeheer	-2.136	258	-2.183	-47
8.1 Ruimte en leefomgeving	-781	182	-878	-98
8.3 Wonen en bouwen	112	528	378	266
Actuele stand programma 3 2024	-13.753	96	-13.684	69

Voorstel financiële bijstellingen

Ontwikkelingen programma 3 <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenperspectief		
	2024	2025	2026	2027
Actuele stand begroting 2024	-13.753	-10.822	-9.488	-9.577
Ontwikkelingen financiële rapportage				
Bestaand beleid	-189	0	0	0
Gemeentefonds	-117	0	0	0
Kapitaallasten	269	259	118	111
Mutaties over de programma's	158	219	219	163
Overige bijstellingen < € 20.000	-52	-44	-44	-44
Totaal ontwikkelingen financiële rapportage	69	435	294	230
Actueel saldo programma 3	-13.684	-10.387	-9.195	-9.347

Toelichting financiële bijstellingen

Ontwikkelingen financiële rapportage <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenperspectief		
	2024	2025	2026	2027
Bestaand beleid	-189	0	0	0
Aanbesteding raamovereenkomst onderhoud bermen	-85	0	0	0

In de raadsinformatiebrief van 4 juni 2024 hebben we u geïnformeerd over de overschrijding van het budget bermen en sloten naar aanleiding van de aanbesteding raamovereenkomst onderhoud bermen en sloten 2024. Deze aanbesteding leidt tot een structurele overschrijding. In de kadernota is deze overschrijding al verwerkt voor 2025 en verder, maar nog niet voor 2024.

Bomenbeheer	-135	0	0	0
--------------------	-------------	----------	----------	----------

Tijdens jaarlijkse controle is geconstateerd dat er een forse toename is van gestorven bomen. Vanwege onze verantwoordelijkheden moeten deze bomen dit jaar gekapt worden (incidenteel nadeel € 55.000). De vervanging hiervan zal in de loop van 2025 worden uitgevoerd. Ook dit zal extra kosten met zich meebrengen. Bekeken zal worden of dit binnen bestaand budget kan en anders komen we daar in de financiële rapportage 2025 op terug.

De herplant van de dode bomen van 2023 is dit jaar uitgevoerd. Daardoor is er minder budget beschikbaar. Op dit moment worden de bomen in Beek en Donk gesnoeid volgens de driejaarlijkse cyclus. Onze bomen worden groter, waardoor er meer door de aannemer moeten worden gesnoeid. Bovendien is de eenheidsprijs van een grotere boom hoger. Dit resulteert in een duurdere opdracht welke uitgevoerd moet worden, om voor een veilig bomenbestand te zorgen (incidenteel nadeel € 80.000).

Correctie budgetoverheveling Omgevingswet	56	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

In de jaarrekening 2023 is met betrekking tot het budget Omgevingswet opgenomen dat eenmalig een bedrag van € 55.500 ten gunste van het begrotingssaldo 2024 wordt geboekt. Dit omdat achteraf is gebleken dat de budgetoverheveling van 2023 naar 2024 te hoog is geweest. Daarom vindt nu onttrekking uit de reserve Omgevingswet plaats, ten gunste van het begrotingssaldo.

Duurzaamheid - verhoging SPUK CDOKE	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Op basis van de herziene beschikking van 31 mei 2024 zijn aanvullende middelen ontvangen vanuit de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid. Voor 2024 gaat het om een verhoging van € 37.080. Per 2025 zal € 18.791 meer worden ontvangen, ten opzichte van de voorgaande beschikking van 14 april 2023. Betreft een verhoging van baten en lasten voor hetzelfde bedrag.

Grootschalige energieopwek	15	0	0	0
-----------------------------------	-----------	----------	----------	----------

Er worden voornamelijk weinig/geen nieuwe initiatieven voor grootschalige opwek (zonneparken/windmolens) voorzien, mede vanwege netcongestie waardoor aansluiten moeilijk is. Dit leidt tot lagere kosten. In de Kadernota 2025 is het budget daarom structureel verlaagd vanaf 2025. In deze financiële rapportage 2024 wordt de incidentele verlaging van € 25.000 voor 2024 verwerkt. De dekking uit de reserve Duurzaamheidsfonds wordt ook verminderd. Dit verloopt budgetneutraal. Aanvullend wordt ook het budget voor proceskosten met € 15.000 verlaagd. Alle (bezwaar)procedures voor de 5 zonneparken zijn afgerond. Er lopen alleen nog aanvragen voor batterijopslag bij enkele zonneparken. Naar de huidige inzichten worden minder proceskosten verwacht dan geraamd.

Handhaving ruimtelijke ordening - saneringswerkzaamheden aan de Langedijk in Aarle-Rixtel	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Naar aanleiding van een lozing van chemicaliën in het bosgebied op en nabij de Langedijk in Aarle-Rixtel en de opslag van chemicaliën op een agrarisch perceel aan de Langedijk in Aarle-Rixtel, is er een last onder bestuursdwang toegepast op het perceel voor het opruimen van de aanwezige chemicaliën aldaar. Ook wordt een last onder bestuursdwang toegepast voor het opruimen van de aanwezige chemicaliën op het naastgelegen perceel.

De politie is samen met de buitengewoon opsporingsambtenaar domein II van de gemeente Laarbeek een strafrechtelijk onderzoek begonnen. Dit onderzoek loopt tot op heden nog. Het betreft een verhoging van baten en lasten van € 113.604 en verloopt budgetneutraal.

Handhaving ruimtelijke ordening - uitspraak Rechtbank Oost-Brabant inzake beroepschrift planschadevergoeding Aarle-Rixtel	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Het bedrag in tegemoetkoming planschade is conform de uitspraak van de rechtbank, bestaande uit € 10.400 + de wettelijke rente van € 1.715. Na de uitbetaling van het resterende bedrag aan tegemoetkoming in planschade worden de kosten, op grond van de planschadeovereenkomst, verhaald op derden. Betreft een verhoging van baten en lasten van € 12.115 en verloopt budgetneutraal.

Kermis - extra beveiliging	-20	0	0	0
-----------------------------------	------------	----------	----------	----------

De oorspronkelijke € 20.000 is onvoldoende om de kermis veilig te organiseren. In beginsel is er geen rekening gehouden met extra maatregelen zoals; beveiliging, crowd management, brandveiligheid en mobiliteit. In 2024 stellen we het budget daarom bij met € 20.000.

Kermis - verplaatsing kermis Beek en Donk in 2024	-20	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In verband met de reconstructie van het Piet van Thielplein moet de kermis in Beek en Donk in 2024 eenmalig worden verplaatst. Hiervoor is een aantal mogelijk alternatieve locaties onderzocht. De locatie aan de Otterweg bleek daarvoor het meest geschikt. Zoals we hebben medegedeeld in de RIB van 14 mei 2024 nemen we de extra eenmalige kosten van € 20.000 mee in deze rapportage.

Klimaatadaptatie en biodiversiteit	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Deze begrotingspost kan met € 25.000 verlaagd worden omdat de uitgaven incidenteel zijn en (indien aan de orde) gedekt worden door incidentele subsidies. Ook de geraamde baten van € 25.000 (subsidie) is als inkomstenpost geschrapt waardoor één en ander budgettair neutraal verloopt.

Milieu algemeen - specifieke uitkering Sanering Verkeerslawaaai (E3)	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

In november 2023 heeft het Rijk een specifieke uitkering verstrekt ad € 92.920 voor de periode 2023-2025 voor de sanering verkeerslawaaai, ter dekking van kosten van de uitvoering van het treffen van geluidwerende maatregelen om daarmee de geluidhinder bij bestaande situaties geluidhinder te beperken. Het betreft een verhoging van baten en lasten van € 92.920.

Regeling eenmalige specifieke uitkeringen en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Op 24 maart 2023 is de regeling 'Regeling eenmalige specifieke uitkeringen en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen' (SPUK) gepubliceerd. Hiermee kunnen bibliotheken en gemeenten zich voorbereiden op de (te verwachten) wettelijke zorgplicht in 2025. Hiervoor is een aanvraag ingediend en toegekend voor een bedrag van € 104.160 zodat Bibliotheek de Lage Beemden zich beter voor kan bereiden op een toekomstbestendige bibliotheek. Dit past binnen de pilot 2024-2025 voor een toekomstbestendige bibliotheek in Laarbeek. Per saldo is deze wijziging budgettair neutraal.

Subsidieverlening 2024 Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

De Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) is op 1 januari 2023 in werking getreden. Gemeenten werden hierdoor verantwoordelijk gemaakt voor de instandhouding (en het breder uitzetten) van de Informatiepunten. In 2024 loopt deze regeling door. De bibliotheek heeft een subsidieaanvraag 2024 ingediend voor deze middelen (€ 22.553). Deze bijstelling is budgetneutraal.

Vergunningverlening: Extra inhuur voor bestemmingsplannen en bouwvergunningen	-111	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In deze rapportage worden extra leges verwacht voor zowel bouwvergunningen (€ 286.000) als bestemmingsplannen (€ 60.000). Dit leidt tot meer kosten bij de ODZOB (€ 235.000) die ook verwerkt zijn in deze rapportage en tot meer inhuur personeel. Met deze mutatie wordt de verhoging van het budget inhuur personeel geregeld vanwege de extra werkzaamheden die dit als gevolg hebben.

Vergunningverlening: Leges bestemmings- en structuurplannen	60	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

Er zijn extra baten in de vorm van leges in het kader van de Omgevingswet ontvangen. Dit komt door verschillende oorzaken als; meer aanvragen voor vergunningen en/of veranderende wet/regelgeving omtrent deze vergunningen. Dit heeft aan de andere kant geleid tot meer werk en daardoor extra inhuur. Deze extra baten worden gebruikt voor dekking inhuur en kosten ODZOB.

Vergunningverlening: Leges bouwvergunningen - extra baten	286	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

Er zijn extra baten in de vorm van leges in het kader van de omgevingswet bijgekomen. Dit komt door verschillende oorzaken als; meer aanvragen voor vergunningen en/of veranderende wet/regelgeving omtrent deze vergunningen. Dit heeft aan de andere kant geleid tot meer werk en daardoor extra inhuur.

Vergunningverlening: Verhoging werkprogramma 2024	-235	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

Jaarlijks legt de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) haar conceptbegroting voor aan de deelnemende raden. Uit deze conceptbegroting kan worden opgemaakt wat de financiële consequenties zijn door deelname van Laarbeek aan deze Gemeenschappelijke Regeling voor het jaar 2025. Voor de gemeentelijke bijdrage is het werkprogramma leidend. Het werkprogramma 2024 stelde het college op 16 april 2024 vast.

De begroting 2025 en verder hebben we al in de kadernota 2025 bijgesteld. Met deze mutatie stellen we nog het jaar 2024 naar aanleiding van het vastgestelde werkprogramma 2024 bij.

Voortzetting Energiehuis Slim Wonen	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Sinds 2021 heeft gemeente Laarbeek samen met gemeente Helmond, Asten, Deurne, Someren, Gemert-Bakel, Nuenen en Geldrop-Mierlo een gezamenlijk regionaal energieloket genaamd het Energiehuis Slim Wonen. Overeengekomen is om de samenwerking te verlengen met één jaar. De lasten van € 39.712 worden voor 2024 gedekt uit de reserve Duurzaamheidsfonds.

Warmtetransitie - Gulden Energie	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Voor het project Gulden Energie is in 2024 € 43.000 benodigd. Als dekking wordt het bestaande budget voor warmtetransitie ingezet voor een deel van € 25.000. Dit budget kende al een dekking uit de reserve Duurzaamheidsfonds. Als dekking voor het restant van € 18.000 wordt ook de reserve Duurzaamheidsfonds ingezet.

Warmtetransitie - inhuur communicatieadviseur SIE2 0 0 0 0

Voor het project Sociale Innovatie Energietransitie 2 (warmtetransitie) is een externe communicatieadviseur ingehuurd. De kosten van € 10.000 worden gedekt vanuit de reserve Duurzaamheidsfonds.

Stand van zaken investeringen

Start jaar	Projectnaam	Begroting	Bijstelling	Prognose 2024	Realisatie	Verwacht jaar gereed
2020	P.Vogelstr/Hubertuswg/Kerkstr combi met riool	460	16	476	478	2024
2020	Bijdrage projectkosten ombouw N279 / N272	117	25	142	0	2028
2020	Renovatie 8 sanitaire units WWC AR	200	-123	77	73	2024
2021	Lankelaar herstraten in combi met aanleg hwa	535	0	535	192	2024
2022	Vervangen baanverlichting Runnersclub LH	25	2	27	27	2024

2020 P.Vogelstr/Hubertuswg/Kerkstr combi met riool

Zie toelichting bij krediet "Combi weg/riool Vogelstr/Kerkstr/Hubertusweg" in programma 1.

2020 Bijdrage projectkosten ombouw N279 / N272

Bij de kadernota 2025 is € 25.000 extra beschikbaar gesteld als inflatiecorrectie voor de ombouw kruising Peeleindseweg. Eind 2024 wordt een volledige raming verwacht.

2020 Renovatie 8 sanitaire units WWC AR

Dit betreft het beschikbare gestelde krediet 'Renovatie 8 sanitaire units woonwagencentrum (=WWC) Aarle-Rixtel'. De werkzaamheden worden voor de zomer afgerond, de totale kosten bedragen ca.€ 80.000, terwijl € 200.000 is begroot. Het restantkrediet kan afgeraad worden waardoor de kapitaallasten kunnen worden verlaagd.

2021 Lankelaar herstraten in combi met aanleg hwa

Zie toelichting bij krediet "Combiproject Lankelaar Schutsstraat" in programma 1.

2022 Vervangen baanverlichting Runnersclub LH

Baanverlichting Runnersclub is vervangen.

3.4 Economie en werkgelegenheid

Actuele financiële stand van zaken - exploitatie

In de volgende tabel staat de actuele stand van zaken per taakveld. Op basis van de prognose aan het einde van het jaar doen wij u voorstellen voor het bijstellen van de begroting. Deze bijstellingen worden per programma toegelicht. Dat geldt niet voor bijstellingen kleiner dan € 20.000. Deze worden gecompriemd per programma weergegeven. Bijstellingen kleiner dan € 20.000 worden wél toegelicht als het gaat om wijzigingen in reserves. Besluiten over wijzigingen in reserves zijn, ongeacht de hoogte van het bedrag, een bevoegdheid van de raad. Op het moment dat we deze bijstellingen zouden comprimeren, zijn ze niet meer zichtbaar in deze rapportage. Bij de lopende kredieten hebben we geen drempelbedragen in de presentatie toegepast.

De kolom "Begroting 2024" betreft de actuele begroting. De kolom "Prognose 2024" toont de begroting ná verwerking van de voorgestelde wijzigingen. De voorgestelde wijzigingen staan in de kolom "Bijstelling".

Actuele stand van zaken programma 4 bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Realisatie tot 1-7-2024	Prognose 2024	Bijstelling
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	12	12	20	8
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	-591	-107	-603	-12
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	35	1.189	50	15
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-15	25	1	16
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-17	-876	-22	-4
Actuele stand programma 4 2024	-576	242	-554	22

Voorstel financiële bijstellingen

Ontwikkelingen programma 4 bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Meerjarenperspectief		
		2025	2026	2027
Actuele stand begroting 2024	-576	-563	-463	-463
Ontwikkelingen financiële rapportage				
Administratieve wijzigingen	0	0	0	0
Bestaand beleid	28	13	13	13
Kapitaallasten	2	2	2	2
Overige bijstellingen < € 20.000	-7	5	5	5
Totaal ontwikkelingen financiële rapportage	22	19	19	19
Actueel saldo programma 4	-554	-544	-444	-444

3.5 Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs

Actuele financiële stand van zaken - exploitatie

In de volgende tabel staat de actuele stand van zaken per taakveld. Op basis van de prognose aan het einde van het jaar doen wij u voorstellen voor het bijstellen van de begroting. Deze bijstellingen worden per programma toegelicht. Dat geldt niet voor bijstellingen kleiner dan € 20.000. Deze worden gecompriemd per programma weergegeven. Bijstellingen kleiner dan € 20.000 worden wél toegelicht als het gaat om wijzigingen in reserves. Besluiten over wijzigingen in reserves zijn, ongeacht de hoogte van het bedrag, een bevoegdheid van de raad. Op het moment dat we deze bijstellingen zouden comprimeren, zijn ze niet meer zichtbaar in deze rapportage. Bij de lopende kredieten hebben we geen drempelbedragen in de presentatie toegepast.

De kolom "Begroting 2024" betreft de actuele begroting. De kolom "Prognose 2024" toont de begroting ná verwerking van de voorgestelde wijzigingen. De voorgestelde wijzigingen staan in de kolom "Bijstelling".

Actuele stand van zaken programma 5 bedragen x € 1.000		Begroting 2024	Realisatie tot 1-7-2024	Prognose 2024	Bijstelling
4.2	Onderwijshuisvesting	-136	0	-103	33
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-952	-105	-924	28
5.1	Sportbeleid en activering	-69	283	-15	54
5.2	Sportaccommodaties	-924	-227	-849	75
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-240	-56	-187	52
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-3.314	-1.273	-3.317	-3
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-3.466	-1.525	-3.669	-203
6.3	Inkomensregelingen	-3.444	-1.983	-3.248	196
6.4	WSW en beschut werk	-579	-685	-2.655	-2.076
6.5	Arbeidsparticipatie	-95	-50	-91	4
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-860	29	-1.056	-196
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-30	-4	-30	0
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	-1.422	0	-1.329	93
6.71B	Begeleiding (WMO)	-645	0	-567	78
6.71C	Dagbesteding (WMO)	-227	0	-168	59
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-166	-40	-116	50
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	-1.470	0	-1.165	305
6.72B	Jeugdhulp behandeling	-712	0	-515	197

6.72C Jeugdhulp dagbesteding	-634	0	-614	20
6.73A Pleegzorg	-247	0	-192	55
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	-899	0	-1.107	-208
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-368	0	-366	2
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-251	0	-1.298	-1.047
6.74C Gesloten plaatsing	-55	0	-27	28
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	50	935	935
6.82A Jeugdbescherming	-342	0	-399	-57
6.82B Jeugdreclassering	-25	0	-29	-4
7.1 Volksgezondheid	-995	-722	-983	13
Actuele stand programma 5 2024	-22.566	-6.308	-24.083	-1.517

Voor taakveld 6.4 is in de kolom "Bijstelling" een relatief groot bedrag zichtbaar die in dit programma niet is toegelicht. Dit komt omdat het om een bijstelling gaat die meerdere programma's betreft. Deze is toegelicht in bijlage 1, onderdeel "Verwerking meicirculaire 2024 Gemeentefonds".

Voor taakveld 6.74B is in de kolom "Bijstelling" een relatief groot bedrag zichtbaar. Dit heeft grotendeels betrekking op de bijstelling die is toegelicht in programma 5, onderdeel "Zorgkosten Sociaal Domein (4/4) - actualisatie nav rapportage Zorgkosten Q2-2024".

Voorstel financiële bijstellingen

Ontwikkelingen programma 5 <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2024	Meerjarenperspectief		
		2025	2026	2027
Actuele stand begroting 2024	-22.566	-23.534	-23.392	-23.717
Ontwikkelingen financiële rapportage				
Administratieve wijzigingen	0	0	0	0
Bestaand beleid	511	-9	-9	-9
Gemeentefonds	-2.042	-2.374	-1.784	-1.635
Kapitaallasten	113	93	99	186
Mutaties over de programma's	-170	-32	-56	-56
Overige bijstellingen < € 20.000	70	24	22	22
Totaal ontwikkelingen financiële rapportage	-1.517	-2.298	-1.728	-1.492
Actueel saldo programma 5	-24.083	-25.832	-25.119	-25.209

Toelichting financiële bijstellingen

Ontwikkelingen financiële rapportage <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenperspectief		
	2024	2025	2026	2027
Bestaand beleid	511	-9	-9	-9
Aanvraag voorschot bekostigingsregeling opvang onthemden Oekraïne 2024	0	0	0	0
Gemeenten ontvangen in 2024 een normbedrag per dag per gerealiseerde gemeentelijke opvangplek van € 61 en daarnaast ter dekking van de uitvoeringskosten een normbedrag van € 92 per geregistreerde persoon in de particuliere opvang per maand waarin aan deze persoon een verstrekking is gedaan. Het leefgeld (GOO) is € 9 per persoon per dag. Bij de aanvraag van het voorschot van deze specifieke uitkering 2024 is uitgegaan van de taakstelling van 118 te realiseren opvangplekken. De uiteindelijke afrekening wordt achteraf verantwoord in de Sisa-verantwoording over 2024.				
Beschikking budget BUIG 2024 (voorlopig)	0	0	0	0
Het Ministerie van SZW heeft het voorlopig budget BUIG 2024 bekend gemaakt (september 2023); totaal per saldo € 4.066.231. Hierdoor dient nu naast de bijstelling BUIG van € 454.738 conform afspraak tevens de bijdrage aan de GR Senzer met eenzelfde correctie te worden bijgesteld. Hierdoor is per saldo deze wijziging budgettair neutraal.				
Bijstelling afdracht Participatie-deel Senzer	-68	0	0	0
Bij de conversie naar de m.i.v. 2024 nieuwe financieringssystematiek van de GR Senzer is een verschil geconstateerd tussen de af te dragen Participatie-delen (Wsw + Beschut Werk) aan Senzer versus de hiervoor geraamde afdrachten. Hierdoor ontstaat een nadelig verschil hetgeen wordt gecorrigeerd. Nu vindt voor 2024 de incidentele bijstelling plaats; de structurele gevolgen hiervan zijn reeds betrokken bij de Kadernota 2025.				
Bijstelling budget voor uitzonderlijk maatwerk sociaal team Laarbeek	50	0	0	0
In de Kadernota 2025 is het uitzonderlijk maatwerkbudget met € 50.000 afgeraamd. Deze aframing kan eveneens plaatsvinden voor het dienstjaar 2024. Dit voorstel heeft geen gevolgen.				
Correctie beschikbare middelen harmonisatie minimaregelingen ivm gedeeltelijke harmonisatie	119	24	24	24
Bij de Kadernota 2025 is het besluit genomen om de verdere harmonisatie minimaregelingen niet verder door te zetten. Dit heeft tot gevolg dat de nog beschikbare restantmiddelen voor harmonisatie minimaregelingen in 2024 grotendeels kunnen worden afgeraamd. Er wordt namelijk nog extra ingezet op communicatie van de reeds geharmoniseerde minimaregelingen.				
Groepsaanbod Jeugd - Realistisch begroten	20	0	0	0
Het betreft hier eenzelfde budgetbijstelling als met de Kadernota 2025 maar dan ook nog voor het jaar 2024, groot € 20.000.				
Incidentele aframing budget brede SPUK GALA	74	0	0	0
In 2024 wordt voor de uitvoering van doelen uit het GALA van het Rijk specifieke middelen ontvangen via de brede SPUK. Wij geven al uitvoering aan diverse onderdelen, waarvoor dekking aanwezig is via andere budgetten uit de begroting. Daarom kan dit budget vrijvallen.				
Inwonersparticipatie Sociaal Domein	25	0	0	0
De voorbereiding van de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein loopt achter op de planning. Hiermee ook de nadere uitwerking van activiteiten en de daarmee samenhangende inwonersparticipatie. Het daarvoor beschikbaar gestelde budget wordt hierdoor niet volledig benut.				

Nieuwe werkwijze samenwerking jeugdhulp met huisartsen	-8	7	7	7
---	-----------	----------	----------	----------

Voorheen was een GZ-psycholoog werkzaam binnen het sociaal team Laarbeek. Deze GZ-psycholoog werd ingezet bij de huisartsen in het kader van jeugdhulp. Daarbij was de afspraak dat de huisartsen ook bijdroegen in de kosten van de GZ-psycholoog.

De GZ-psycholoog is niet meer werkzaam waardoor de geraamde bijdrage van de huisartsen van € 72.500 vervalt. Er wordt een voorstel uitgewerkt voor samenwerking met de huisartsen op het gebied van jeugdhulp. Dit voorstel brengt op termijn per saldo minder kosten met zich mee van per saldo uiteindelijk afgerond € 7.000.

Onderwijshuisvesting - normatieve uren bewegingsonderwijs 2021-2023	-27	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

Nagekomen factuur normatieve uren bewegingsonderwijs 2021-2023 conform collegebesluit dd 31 oktober 2023 en toepassing van de Verordening voorziening huisvesting.

Ontvangst afrekening middelen Beschermd Wonen-Maatschappelijke Opvang-Vrouwenopvang 2023	935	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

Volgens afspraak in het bestuurlijk overleg Beschermd Wonen, worden de restant-middelen BW-MO-VO 2023 retour betaald aan de deelnemende Peelgemeenten. Voor Laarbeek betekent dit een eenmalige ontvangst van € 935.438. Dit bedrag komt ten gunste van het begrotingssaldo.

Opheffen reserve sociale activering	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

In onze nota Reserves en voorzieningen hebben we opgenomen dat we zo weinig mogelijk bestemmingsreserve willen aanhouden. De reserve sociale activering is in het verleden ontstaan uit de opheffing Stichting Banenpool Gemert. De bestemming van deze reserve zijn projecten in het kader van armoedebeleid. Deze reserve is al 8 jaar niet gemuteerd en bedraagt € 41.475. We stellen voor om deze reserve op te heffen en dit bedrag te storten in de Algemene reserve.

Sporthal D'n Ekker - bijstelling Toezicht- en beheerkosten	38	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

Vanwege de dubbele verwerking van een begrotingswijziging in de 1e tussenrapportage 2023 (bijstelling vanwege indexering en aanpassing fiscale labelling) dient het budget structureel te worden afgeraamd met € 38.066. Voor de jaren 2025 en verder is het budget al structureel afgeraamd via de Kadernota 2025. Nu volgt nog aanvullend de bijstelling voor 2024.

Terugontvangen coronasteun	34	0	0	0
-----------------------------------	-----------	----------	----------	----------

Stichting Dorpshuizen Laarbeek heeft in het kader van coronasteun ook rijksmiddelen ontvangen en betaalt, conform de coronasteun regeling van de gemeente, het voordeel van deze TVL-middelen terug aan de gemeente.

Vaststelling subsidie 2023 Spring Kinderopvang	22	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

De vaststelling van de subsidieverlening 2023 aan Spring Kinderopvang leidt tot het terugvorderen van een bedrag van € 22.038.

Verlenging verantwoording SPUK lokale preventieakkoorden en preventieaanpakken	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Bij schrijven van het Ministerie van Wvs dd medio juni 2024 is gebleken dat de definitieve verantwoording van de Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden en preventieaanpakken (regeling H12) één jaar is opgeschoven naar uiteindelijk 2024. In de jaarrekening 2023 was al rekening gehouden met de terugbetalingsverplichting in 2023. Dit wordt nu teruggedraaid zodat de middelen ter grootte van € 42.447 toch nog in 2024 beschikbaar zijn en dus tevens kunnen worden besteed. Deze bijstelling is budgettair neutraal.

Wet Inburgering - subsidieverlening LEV groep Inburgering / SPUK 2024	-157	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

Bij het opstellen van de begroting 2024 is abusievelijk ten onrechte de subsidie Inburgering aan de LEV groep structureel afgeraamd. Dit wordt nu gecorrigeerd. Daarnaast worden de ramingen van zowel de uitgaven als de inkomsten Inburgering bijgesteld op basis van de voorlopige SPUK-beschikkingen 2024 van zowel Inburgering als de Onderwijsroute Inburgering.

Per saldo geeft dit m.i.v. 2024 een structureel nadeel van afgerond € 157.000 waarvan nu voor 2024 de incidentele bijstelling wordt verwerkt. Het structurele effect voor 2025 e.v. is reeds verwerkt in de Kadernota 2025.

Wmo incidentele subsidies	25	0	0	0
----------------------------------	-----------	----------	----------	----------

In de kadernota 2025 is € 25.000 structureel afgeraamd. Op basis van uitgaven uit voorgaande jaren kunnen wij initiatieven op dezelfde wijze blijven ondersteunen. Deze voordelige correctie wordt nu ook toegepast op dienstjaar 2024.

Zorgkosten Sociaal Domein (1/4) - actualisatie nav rapportage Q3-2023	-120	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

Begin november 2023 is vanuit de GR Peelgemeenten een Q3-rapportage 2023 aangeleverd met daarin een geactualiseerde prognose zorgkosten 2024. Op basis hiervan vindt nu een bijstelling plaats van de zorgkosten Sociaal Domein (Wmo, Jeugd en Bijzondere bijstand, Minimabeleid & Schuldhulpverlening).

Deze bijstelling resulteert per saldo in een nadeel van € 120.000. Hiervoor is geen dekking aanwezig in 2024. De financiële gevolgen voor 2025 en verder zijn reeds betrokken bij de samenstelling van de Kadernota 2025.

Zorgkosten Sociaal Domein (2/4) - actualisatie nav voorlopige Jaarrapportage 2023	-357	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

Medio maart 2024 is vanuit de GR Peelgemeenten een voorlopige Jaarrapportage 2023 aangeleverd met daarin een geactualiseerde prognose zorgkosten 2024, aangevuld met een doorkijk naar 2025. Op basis hiervan vindt nu een bijstelling plaats van de zorgkosten 2024 Sociaal Domein (Wmo, Jeugd en Bijzondere bijstand, Minimabeleid & Schuldhulpverlening). Deze bijstelling resulteert per saldo in een aanvullend nadeel van € 357.000. Hiervoor is geen dekking aanwezig en daardoor zijn deze gevolgen voor 2025 en verder reeds betrokken in de Kadernota 2025.

Zorgkosten Sociaal Domein (3/4) - actualisatie nav definitieve Jaarrapportage 2023	-32	-32	-32	-32
---	------------	------------	------------	------------

Eind mei 2024 is vanuit de GR Peelgemeenten een definitieve Jaarrapportage 2023 aangeleverd met daarin een geactualiseerde prognose zorgkosten 2024, aangevuld met een doorkijk naar 2025. Op basis hiervan vindt nu een bijstelling plaats van de zorgkosten 2024 e.v Sociaal Domein (Wmo, Jeugd en Bijzondere bijstand, Minimabeleid & Schuldhulpverlening).

Deze bijstelling resulteert per saldo in een aanvullend structureel nadeel van afgerond € 32.000. Hiervoor is geen dekking aanwezig.

Zorgkosten Sociaal Domein (4/4) - actualisatie nav rapportage Zorgkosten Q2-2024	-62	-7	-7	-7
---	------------	-----------	-----------	-----------

Eind augustus 2024 is vanuit de GR Peelgemeenten de rapportage Zorgkosten Q2-2024 aangeleverd met daarin een geactualiseerde prognose zorgkosten 2024, aangevuld met een doorkijk naar 2025. Op basis hiervan vindt nu een verdere bijstelling plaats van de zorgkosten 2024 e.v Sociaal Domein (Wmo, Jeugd en Bijzondere bijstand, Minimabeleid & Schuldhulpverlening).

Voor de actualisatie van de diverse budgetten Zorgkosten is geen dekking aanwezig.

3.6 Financiën en bedrijfsvoering

Actuele financiële stand van zaken - exploitatie

In de volgende tabel staat de actuele stand van zaken per taakveld. Op basis van de prognose aan het einde van het jaar doen wij u voorstellen voor het bijstellen van de begroting. Deze bijstellingen worden per programma toegelicht. Dat geldt niet voor bijstellingen kleiner dan € 20.000. Deze worden gecompriemd per programma weergegeven. Bijstellingen kleiner dan € 20.000 worden wél toegelicht als het gaat om wijzigingen in reserves. Besluiten over wijzigingen in reserves zijn, ongeacht de hoogte van het bedrag, een bevoegdheid van de raad. Op het moment dat we deze bijstellingen zouden comprimeren, zijn ze niet meer zichtbaar in deze rapportage. Bij de lopende kredieten hebben we geen drempelbedragen in de presentatie toegepast.

De kolom "Begroting 2024" betreft de actuele begroting. De kolom "Prognose 2024" toont de begroting ná verwerking van de voorgestelde wijzigingen. De voorgestelde wijzigingen staan in de kolom "Bijstelling".

Actuele stand van zaken programma 6 bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Realisatie tot 1-7-2024	Prognose 2024	Bijstelling
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
0.4 Overhead	-10.601	-7.403	-10.734	-133
0.5 Treasury	55	116	115	60
0.61 OZB woningen	4.018	4.009	4.018	-1
0.62 OZB niet-woningen	2.292	2.234	2.304	12
0.64 Belastingen overig	27	23	27	0
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	39.766	20.104	42.950	3.184
0.8 Overige baten en lasten	-224	264	145	368
Actuele stand programma 6 2024	35.333	19.347	38.824	3.491

Voorstel financiële bijstellingen

Ontwikkelingen programma 6 <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenperspectief		
	2024	2025	2026	2027
Actuele stand begroting 2024	35.333	35.854	34.084	34.349
Ontwikkelingen financiële rapportage				
Administratieve wijzigingen	0	0	0	0
Bestaand beleid	151	-34	-34	-34
Gemeentefonds	3.184	2.410	1.820	1.671
Kapitaallasten	217	-231	-211	-312
Mutaties over de programma's	-96	-203	-203	-147
Overige bijstellingen < € 20.000	35	-12	-12	-12
Totaal ontwikkelingen financiële rapportage	3.491	1.929	1.360	1.166
Actueel saldo programma 6	38.824	37.783	35.444	35.515

Toelichting financiële bijstellingen

Ontwikkelingen financiële rapportage <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenperspectief		
	2024	2025	2026	2027
Bestaand beleid	151	-34	-34	-34
Aframing restant-stelpost indexering 2024	151	0	0	0

In de Kadernota 2025 is de stelpost voor indexering van budgetten 2024 geheel structureel afgehaald.

Deze budgetbijstelling kan eveneens worden doorgevoerd voor het jaar 2024.

Bijstelling a.g.v. 1e begrotingswijziging 2024 GR BSOB	-29	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

De gemeenschappelijke regeling (GR) BSOB vraagt de gemeenteraad een zienswijze te geven bij de eerste wijziging van de begroting 2024 van BSOB. De belangrijkste nadelige verschillen voor BSOB als geheel worden veroorzaakt door verwerking van de effecten van de dienstverleningsovereenkomst met Dommelvallei én uitbreiding van de formatie als gevolg van de impact van nieuwe wet- en regelgeving op het gebied van bezwaren/proceskostenvergoeding. Per saldo is het totale budgettaire nadeel voor Laarbeek € 29.000. Dit betreft de incidentele bijstelling voor 2024; de structurele gevolgen zijn betrokken bij de verwerking van de begroting 2025 BSOB via de Kadernota 2025.

Invoering Arbeidsongeschiktheidsverzekering personeel	-28	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

Vanuit de nieuwe CAO gemeenten is een werkgeversverplichting (€ 20.000) per medewerker voor het bijdragen in een Arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV). Aanvullend is in het kader van arbeidsmarktstrategie en secundaire arbeidsvoorwaarde de maandelijkse eigen bijdrage van de medewerker hierin voor rekening genomen door de werkgever (€ 8.000). Hierdoor kunnen we als gemeente in kader van binden en boeien dat als arbeidsvoorwaarde aanbieden. Voor nu vindt de eenmalige bijstelling plaats voor 2024. De structurele bijstelling voor het jaar 2025 en verder is reeds verwerkt in de Kadernota 2025.

Koopovereenkomst overdracht gronden plan Leonardusplein	33	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De voormalige woningen op het Leonardusplein worden herontwikkeld tot 15 sociale huurwoningen, allen nultredenwoningen. Voor de realisatie van dit plan hebben de initiatiefnemer woCom en de gemeente een anterieure overeenkomst afgesloten.

Voor de vergunning afhandeling heeft de gemeenteraad een Verklaring van geen bedenkingen afgegeven.

Omdat de nieuwe woningen een andere footprint hebben, is het nodig om stroken grond over en weer tussen woCom en gemeente over te dragen.

Personeelskosten - programmamanager Peelsamenwerking	-32	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2024 hebben wij budget beschikbaar gesteld voor de invulling van een programmamanager voor de Peelgemeenten. Deze gaat zich bezighouden met de integrale borging van de ontwikkelstrategie De Peel en zal (samen met de ambtelijke en bestuurlijke organisatie) met voorstellen komen om onze realisatiekracht, zowel intern als extern, te versterken. De invulling hiervan is voor 2024 duurder uitgevallen. Aanvullend is de secretariële en projectondersteuning ingericht.

Resultaat jaarrekening 2023 GR BSOB	-23	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

Op 14 juni 2024 heeft het Algemeen Bestuur van Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB) de jaarrekening 2023 vastgesteld met een negatief saldo van € 133.000. Na verrekening met de voorschotten betekent dit dat Laarbeek nog € 23.000 moet voldoen.

Verkoop groenstroken	50	0	0	0
-----------------------------	-----------	----------	----------	----------

De verkoop van groenstroken worden niet geraamd omdat deze niet ieder jaar voorkomen en incidenteel zijn. Dit jaar zijn er tot nu toe 2 verkopen geweest en leveren in totaal € 50.000 op.

VNG - contributie en GGU-bijdrage	-13	-34	-34	-34
--	------------	------------	------------	------------

De bijdragen aan de VNG bestaan voor gemeenten uit contributie en bijdragen voor bepaalde activiteiten welke plaatsvinden als Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (zogenaamde GGU-bijdrage). Met deze bijstelling worden de ramingen vanaf 2024 geactualiseerd op basis van de laatste besluitvorming in de ALV van juni 2024. Ten opzichte van de eerdere ramingen neemt de contributie van Laarbeek vanaf 2025 toe met circa € 4.700 tot een bedrag van € 45.000. De GGU-bijdrage neemt toe met € 29.250 tot een bedrag van € 107.000.

Vrijval budget vervangingsinvesteringen	42	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

Bij de begroting 2024 zijn budgetten opgenomen voor vervangingsinvesteringen welke niet meer in 2024 ingezet zullen worden. Daarom wordt als gevolg hiervan voorgesteld om een incidenteel bedrag in 2024 te laten vrijvallen van € 42.000.

4. Overzicht relevante financiële informatie

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt u geïnformeerd over een aantal losse onderwerpen, zoals de stand van de post Onvoorziene uitgaven, infographics over personele zaken en het geactualiseerde weerstandsvermogen. Ook geven we een update over het onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen.

4.1 Onvoorziene uitgaven

In deze paragraaf geven wij het verloop van de post Onvoorziene uitgaven weer. Er is een onderverdeling aangebracht tussen college (€ 45.000) en raad (€ 15.000).

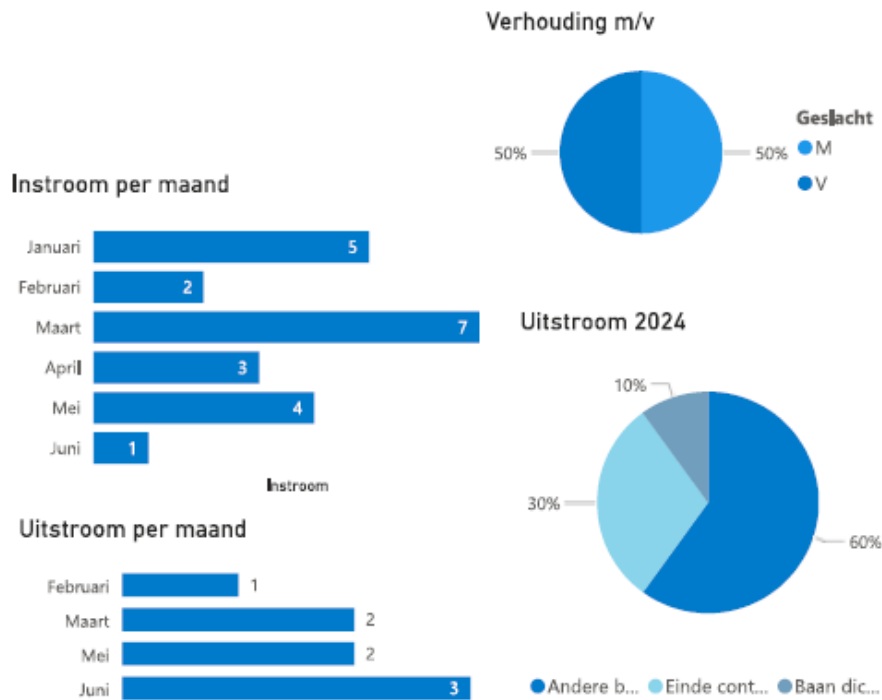
De budgetten onvoorzien zijn (t/m financiële rapportage 2024) twee keer ingezet ter dekking van onderzoekskosten van in totaal € 47.500.

Kijken we naar de verdeling van de budgetten onvoorzien dan geeft dit het volgende beeld:

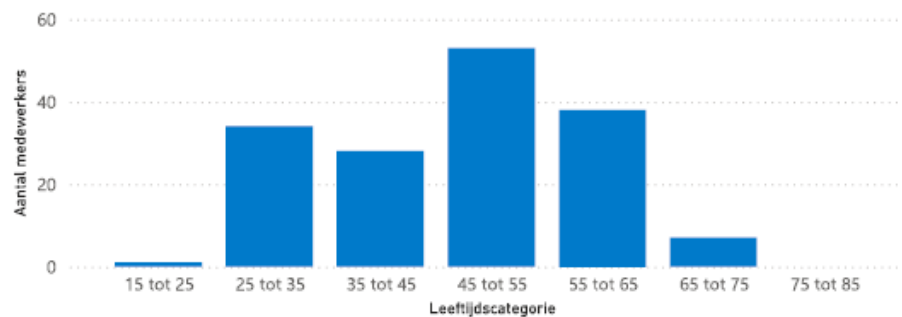
Post Onvoorzien incidenteel	Raad	College	Totaal
Primitieve begroting 2024	15	45	60
Bijstellingen tot en met de Financiële rapportage 2024	-15	-33	-48
Post Onvoorzien incidenteel na de Financiële rapportage 2024	0	13	13

4.2 Personeel en inhuur

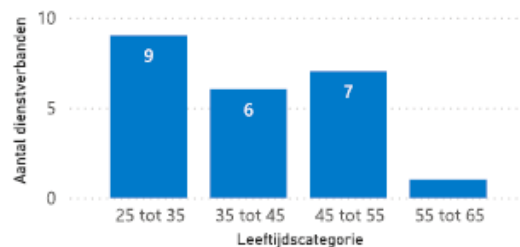
Personeelsmonitor (peildatum 1 juli)

Leeftijdscategorie

Leeftijdscategorie instroom 2024

Instroom	Uitstroom	Aantal medewerkers in dienst
22	8	152

4.3 Algemene reserve

Hieronder staat het verloop van de algemene reserve in 2024. Dit is nodig voor het berekenen van de weerstandscapaciteit.

Voor een completer beeld van deze reserve per ultimo 2024 dient het (voorlopige) resultaat 2024 hierop nog in mindering te worden gebracht. In deze financiële rapportage 2024 is het resultaat -€ 2.431.000. Bij een jaarafsluiting zou dit ten laste van de algemene reserve zijn gebracht (€ 16.854.000 -/- € 2.431.000 = € 14.423.000).

bedragen x € 1.000

Saldo 1-1-2024	2024 Dotatie	2024 Onttrekking	Saldo ultimo 2024
14.712	4.648	2.507	16.854

Weerstandvermogen

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Algemene reserve	16.854
Reserve grondexploitatie	5.030 (jrr 2023)
Onvoorzien incidenteel	13
Onbenutte belastingcapaciteit	2.300 (jrr 2023)
Totaal	24.197

Benodigde weerstandscapaciteit

De risico's voor het benodigde weerstandscapaciteit worden 2x per jaar geactualiseerd. Bij de jaarrekening en bij de begroting. Voor de financiële rapportage wordt de laatste stand gebruik uit de jaarrekening 2023.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulaties voor de jaarrekening 2023 voortvloeit is € 1,9 miljoen + het risico voor de grondexploitaties van € 2,6 miljoen is in totaal aan benodigde weerstandscapaciteit van € 4,5 miljoen.

Ratio weerstandvermogen

$$\text{Ratio weerstandvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{24.197}{4.500} = 5,38$$

Om de ratio voor het weerstandvermogen te kunnen beoordelen, wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel die in samenwerking tussen NAR (Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement) en de Universiteit Twente is opgesteld.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	matig
E	$0,6 < x < 0,8$	onvoldoende
F	$< 0,6$	ruim onvoldoende

De ratio bedraagt **5,38**. Dit betekent dat de ratio uitkomt op een waardering **A**. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

4.4 Onderhoud gemeentelijke gebouwen

4.4.1 Status Meerjaren onderhoudsplan (MJOP)

Het lopende onderhoudsplan (2019-2028) is nog steeds leidend. We storten hiervoor jaarlijks € 325.000 in de voorziening. Volgens de financiële regelingen (BBV) dienen wij als gemeente iedere 4 jaar een nieuw geactualiseerd onderhoudsplan voor te leggen aan de gemeenteraad. Dit staat voor begin volgend jaar gepland.

Het nieuwe plan is technisch concept-gereed. Op dit moment zijn we nog bezig met de doorrekening van onderhoudskosten voor de komende 10 jaar, inclusief vervangingsinvesteringen. De verwachting is dat het nieuwe onderhoudsplan leidt tot een verhoging van de jaarlijkse storting in de voorziening. Dit komt met name door het gestegen prijspeil.

In het huidige en nieuwe MJOP zitten nu nog grote vervangingen. We willen voorstellen om:

- a. de onderhoudsvoorziening uitsluitend te gebruiken voor het in stand houden van ons vastgoed. Hieronder valt gepland onderhoud, contractonderhoud en klachtenonderhoud.
- b. vervangingsinvesteringen te activeren, waarbij de kapitaallasten (rente- en afschrijvingskosten) ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Overwegingen om de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen te herzien:

1. Voldoen aan de regelgeving BBV.
2. Duidelijke scheiding tussen onderhoud en vervangingsinvesteringen.
3. Er wordt recht gedaan aan het continuïteitsprincipe: vervangingsinvesteringen zijn na afloop van de economische levensduur gewaarborgd.
4. In lijn met de systematiek van andere onderhoudsvoorzieningen binnen de gemeente.

Bijlage 1: Financiële toelichting overige mutaties

Ontwikkelingen financiële rapportage <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting	Meerjarenperspectief		
	2024	2025	2026	2027
Gemeentefonds	1.025	0	0	0
Verwerking decembercirculaire 2023 Gemeentefonds	312	0	0	0
De inhoud van de decembercirculaire 2023 Gemeentefonds geeft aanleiding tot nog te verwerken financiële bijstellingen in de meerjarenbegroting 2024 t/m 2027. De gevolgen van deze bijstellingen zijn eerder al door middel van een RIB met de raad gedeeld. Nu vindt de verwerking hiervan plaats.				
Specificatie per programma:				
Financiën en bedrijfsvoering	312	0	0	0
Verwerking meicirculaire 2024 Gemeentefonds	713	0	0	0
De inhoud van de meicirculaire 2024 Gemeentefonds geeft aanleiding tot verwerking van financiële bijstellingen in de meerjarenbegroting 2024 t/m 2028. De gevolgen van deze bijstellingen voor de jaren 2024 en verder zijn eerder al door middel van een RIB met de raad gedeeld. Nu vindt de verdere gespecificeerde uitwerking hiervan plaats voor de jaren 2024 t/m 2028.				
Deze bijstelling heeft alleen budgettaire gevolgen voor het jaar 2024 omdat de budgettaire gevolgen voor de jaren 2025 en verder al per saldo verwerkt zijn in de Kadernota 2025.				
Specificatie per programma:				
Burger en bestuur	0	-36	-36	-36
Woon- en leefklimaat	-117	0	0	0
Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	-2.042	-2.374	-1.784	-1.635
Financiën en bedrijfsvoering	2.872	2.410	1.820	1.671
Kapitaallasten	618	136	22	4
Mutaties over de programma's	-141	-49	-73	-73
Administratieve correctie rondom verblijfsbelasting	0	0	0	0
Met deze begrotingswijziging wordt de bestaande raming rondom verblijfsbelasting administratief ingericht op een nieuw budget "Toeristenbelasting". Het betreft een budgetneutrale wijziging. Het betreft de raming van een eenmalige last van € 25.000 voor versnelde invoering verblijfsbelasting, zoals al opgenomen in de begroting 2023. De raming van de structurele baten als gevolg van invoering van verblijfsbelasting zijn verwerkt in de kadernota 2025.				
Specificatie per programma:				
Woon- en leefklimaat	-25	0	0	0
Financiën en bedrijfsvoering	25	0	0	0

Bijstelling a.g.v. 1e begrotingswijziging 2024 & Begroting 2025 GR Peelgemeenten	-82	0	-24	-24
---	------------	----------	------------	------------

Via de 1e begrotingswijziging 2024 GR Peelgemeenten vindt met name de verwerking plaats van de CAO-gemeenten 2024-2025. Daarnaast is de taakoverdracht Inburgering per 1 juli 2024 (onder voorbehoud van lokale besluitvorming) verwerkt.

Nu vindt voor 2024 de incidentele bijstelling plaats; de structurele gevolgen hiervan zijn reeds betrokken bij de verwerking van de begroting 2025 GR Peelgemeenten via de Kadernota 2025. Daarnaast wordt nu naar aanleiding van de gepresenteerde definitieve Begroting 2025 nog een aanvullende financiële bijstelling verwerkt voor 2026 e.v. in verband met het meerjarig incidenteel voortzetten van de inzet van een kwaliteitsmedewerker.

Specificatie per programma:

Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	-106	0	-24	-24
Financiën en bedrijfsvoering	24	0	0	0

Duurzaamheid - aanpassing formatie vanuit SPUK CDOKE	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Om de werkzaamheden in het kader van de SPUK CDOKE (Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) uit kunnen voeren is de formatie binnen Duurzaamheid uitgebreid.

Specificatie per programma:

Woon- en leefklimaat	164	164	164	164
Financiën en bedrijfsvoering	-164	-164	-164	-164

Electriciteit en gas - bijstelling als gevolg van prijsstijgingen	-59	-49	-49	-49
--	------------	------------	------------	------------

Structurele bijstelling van de budgetten electriciteits- en gasverbruik van de diverse gemeentelijke accommodaties vanwege de prijsstijgingen afgelopen jaar.

Vanwege de verduurzaming van het gemeentehuis in 2024 en de daarmee gepaarde afsluiting van het gas is de bijstelling van het budget gasverbruik gemeentehuis een incidentele bijstelling voor 2024.

Specificatie per programma:

Veiligheid	3	3	3	3
Woon- en leefklimaat	0	0	0	0
Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	-32	-32	-32	-32
Financiën en bedrijfsvoering	-30	-20	-20	-20

Personeelskosten - overboeken flexibel inhuurbudget Burgerzaken/KCC	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Structureel budget om flexibel te kunnen inspelen op aanvragen inhuur Burgerzaken/KCC. Budget van € 36.300 wordt ondergebracht onder budgetbeheer van Burgerzaken.

Specificatie per programma:

Burger en bestuur	-36	-36	-36	-36
Financiën en bedrijfsvoering	36	36	36	36

Personeelskosten - programmamanager Peelsamenwerking	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Het eerder in de Begroting 2024 plus aanvullend in de Kadernota 2025 toegekende budget voor de programmamanager voor de Peelgemeenten 2024 tot en met 2026 is overgezet van programma 3 Woon- en leefklimaat naar programma 6 Financiën en bedrijfsvoering.

Specificatie per programma:

Woon- en leefklimaat	20	56	56	0
Financiën en bedrijfsvoering	-20	-56	-56	0

Vervolgproces onderzoek zwembadscenario's	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Voor de uitwerking van het vervolgproces onderzoek zwembadscenario's is een geraamd eenmalig budget noodzakelijk ter grootte van € 32.500. Deze kosten worden gedekt uit het budget incidenteel onvoorzien (bevoegdheid bij college).

Specificatie per programma:

Gezondheid, welzijn, zorg en onderwijs	-33	0	0	0
Financiën en bedrijfsvoering	33	0	0	0